

Innlegg sendes til debatt@kommunal-rapport.no. Legg ved portrettbilde.

Innleggene kan bli publisert både i ukeavisa og på kommunal-rapport.no/debatt

Lengder på innlegg er 700 ord, 600 ord, 400 ord eller 150 ord

Les flere meninger på kommunal-rapport.no/debatt

«Ettersom motivene for innsats anses som de beste, kan man havne ut i idioti om man ikke makter å ha kritisk og faglig distanse til egen virksomhet

Om godhets-idioti og feighet

Jeg er ikke feig, og jeg har tro på at erfaring, forskning og vilje til faglig (selv-)kritikk er viktig for å kunne

HJELPE UTSATTE BARN.

I et innlegg i **Kommunal Rapport** stiller jeg meg kritisk til spørsmål som barnehageansatte i Porsgrunn kommune skal stille foreldre. Min påvisning av lovbrudd og dårlig faglig skjønn, sammen med spisset overskrift og karakteristikk av sak og ikke personer, får kommunalsjef Tollef Stensrud til å reagere sterkt - så sterkt at han tydeliggjør standpunkter og faglig orienteringsevne som ikke kan styrke kommunens omdømme.

Men det er mest overraskende og alvorlig at kommunalsjefen, som kommunens representant, ikke makter å forholde seg til kritikken, og i stedet forsøker å mistenkeliggjøre mine motiver og holdninger.

Kommunalsjefen hevder at jeg «forsøker å underbygge (min) feige holdning til det faktum at altfor mange barn vokser opp i utrygge og skadelige omgivelser».

Han mener også jeg «fortjener å bli karakterisert som en feiging». Og han er misfornøyd med at jeg ikke «applauderer» det han selv vurderer som «nybrottsarbeid».

Kommunalsjefens beskrivelser av undertegnede fortjener ingen kommentarer. Men de er, sammen med artikkelens mangel på faglig og saksorientert innhold, interessante fordi de illustrerer sentrale trekk ved det jeg betegner som «godhetsidioti». Fenomenet er ment å beskrive «de godes» (og ikke de feiges) motiver for innsats.

Ettersom motivene for innsats anses som de beste, kan man havne ut i idioti om man ikke makter å ha kritisk og faglig distanse til egen virksomhet. Intensjon og innsatsen kan bli viktigere enn resultatet. Når man i tillegg opplever at

man er fremst i kampen for det «gode», gjennom det kommunalsjefen (mis-)oppfatter som «nybrottsarbeid» (for utsatte barn), går det galt.

Et annet trekk ved «godhetsidioti» er at kritikk primært møtes med følelser og mistenkeliggjøring av motiver, nettopp fordi det man vil gjøre, primært har basis i følelser og i mindre grad er fundert på kunnskap, forskning og lovverk. Kommunens utsagn om at: «Vi forsøker å unngå at opplysninger som framkommer i slike samtaler skal komme i konflikt med personvernloven», framstår som forvirrende og oppsiktsvekkende.

Utsagnet illustrerer ikke bare et lemfeldig forhold til norsk lov. Det indikerer mangel på grunnleggende profesjonell forpliktelse når det gjelder å behandle alle foreldre med respekt. Det hjelper ikke at motivene er gode.

Min påstand om at kommunen kjemper en kamp for «det gode», dvs. utsatte barn, mot en feiging, underbygges av kommunalsjefens måte å uttrykke seg på. Kommunen (vi) «utfordrer til en duell i Porsgrunn, på en dertil egnet dato før året er omme». Jeg kan «gjærne ta med egen sekundant».

Jeg er usikker på hvordan en slik kurios invitasjon bør håndteres. Jeg har ingen sekundant, og har ikke erfaring fra adelskap eller riddersven. Men jeg er ikke feig, og jeg har tro på at erfaring, forskning og vilje til faglig (selv-)kritikk er viktig for å kunne hjelpe utsatte barn.

Clas Jostein Claussen, 1.amanuensis, HiAO

Energirådgivning gir gode resultater

Erfaringer fra Asker viser at gratis energirådgivning fra kommunen virker positivt, men at det er viktig å komme inn før boligeierne setter i gang

STORE OPPGRADERINGER.

Energieffektivisering og oppgradering av eneboliger i Norge går tregt. Samtidig vet vi at energioppgradering av boligene våre er nødvendig for at vi skal nå målet om at den globale oppvarmingen skal holdes under 2 grader.

Større vedlikehold og rehabilitering skjer i sykkluser på 30-40 år, og det er derfor viktig at en oppgradering av boligen samtidig fører til at energibruken reduseres betydelig.

Et kommunalt tilbud om gratis energirådgivning er et tiltak som har vist seg å påvirke mange boligeiere i positiv retning.

For mange boligeiere er det lave kunnskapsnivået om energieffektivisering hos den jevne håndverker og leverandør en barriere for å komme i gang med riktig oppgradering. Her kan kommunen utgjøre en forskjell ved å bidra med tilbud om gratis energirådgivere til innbyggerne. Lokale tiltak treffer ofte bedre enn de nasjonale når det gjelder å nå fram med informasjon og motivere til å gjøre noe for klimaet.

SINTEF Byggforsk har gjennom kvalitative intervjuer evaluert energirådgivningstjenesten i Asker kommune. Videre har vi sett dette i sammenheng med kunnskap om hvordan kommuner kan få boligeiere til å energieffektivisere og oppgradere gjennom å utnytte naboeffekten, det vil si hvordan holdninger og tiltak spres seg gjennom sosiale prosesser.

Vi tror denne rapporten vil være nyttig for alle som jobber med energirådgivning på ulike nivåer, og spesielt for kommuner som har planer om å sette i gang slike tjenester.

Asker kommune har tilbudt gratis energirådgivning til sine innbyggere siden 2009. Driften av råd-

Gratis energirådgivning med hjemmebesøk er et tilbud som benyttes av befolkningen og som blir verdsatt, skriver Åshild Hauge og Karine Denizou.

ILLUSTRASJONSFOTO

«Dersom alle kommuner kan bli mer aktive på energirådgivning, vil det være et viktig tiltak for å nå 2-gradersmålet

givningen settes jevnlig ut på anbud. Rammen er på 450.000 kroner eks. moms per år. Kommunen setter årlig av 2 millioner kroner til ulike miljøtiltak, og å bidra til finansiering av energirådgivning har vært ansett som en hensiktsmessig måte å bruke deler av pengene på.

Evalueringen viser at gratis energirådgivning med hjemmebesøk er et tilbud som benyttes av befolkningen. Energirådgiveren har hatt 100-150 avtaler i året. Beboerne snakker om rådgivningen som en positiv opplevelse, og verdsetter spesielt nøytrale råd om oppgradering fra en som ikke tjener penger på valgene de tar.

Organiseringen av energirådgivningen som en helårstjeneste, fungerer godt. Ordningen gir boligeiere flere sjanser til å vurdere besøk av rådgiver over tid, og det gir gode muligheter for oppfølgingsbesøk, noe

flere av informantene ønsker.

Rapporten fra energirådgivningen sendes på e-post etter hjemmebesøket, og den brukes av mange av informantene som en «tiltaksliste» for boligoppgraderingen.

Ett til to år etter rådgivningen har omtrent halvparten av informantene utført tiltakene som ble foreslått. Tiltakene omfatter installering av varmepumpe (luft-til-luft) og bergvarmepumpe, bytte av vinduer, og i noen tilfeller etterisolering. De som tar kontakt med energirådgiver, har ofte allerede ideer om oppgradering, så det er vanskelig å vurdere om tiltakene ville blitt utført uansett. Det er dermed også vanskelig å måle en hvor mye energi som er spart.

Utvalget av spurte er skjevt, men noe kan vi slå fast. For eksempel ser vi at tiltak som tidligere er utført i boligen, som bytte til nye vinduer som ikke energief-

fektive nok, blokkerer for videre energieffektivisering.

Viser også at blant de ulike motivene innbyggerne har for oppgradering, er det spesielt oppussingsbehov kombinert med bytte av oppvarmingsløsning som utløser energieffektiviserende tiltak.

For å øke effekten av rådgivningstjenesten, har prosjektgruppen kommet fram til at kommunen bør aktivt og systematisk kontakte, via brev, e-post og telefon, alle som nettopp har kjøpt ny bruktbolig - helst før de flytter inn. Da kommer man i kontakt med boligeiere før de gjør tiltak som kan blokkere for energieffektivisering, og man når dem som kanskje ikke er interessert i energieffektivisering i utgangspunktet.

Informasjon om kommunens gratis energirådgivning bør også være synlig i byggevarhusene i kommunen.

For å utnytte naboeffekten, foreslår vi å informere om energirådgivning gjennom fyrtaørnsertifiserte bedrifter eller gjennom lag og foreninger. Å spre informasjon på denne måten bidrar til å synliggjøre tjenesten på en god måte.

Dersom alle kommuner kan bli mer aktive overfor befolkningen på energirådgivning, vil det være et viktig bidrag fra Norge til mer miljøvennlig energibruk i Europa, som et viktig tiltak for å nå 2-gradersmålet.

Åshild Lappegard Hauge og Karine Denizou, SINTEF Byggforsk